

עדכון לקוחות בעניין ת"צ 1608-02-21 אלאלוף ואח' נ' Airbnb Ireland UC ואח'

עדכוני לקוחות

בית המשפט המחוזי בתל אביב מצמצם את הלכת אגודה וקובע שכאשר עסקין בעילות תביעה חוזיות, להבדיל מנזיקות, אין להחיל את הדין הישראלי בכל מקרה בו פלטפורמה זרה נתבעת בישראל בגין מערכת היחסים שלה עם משתמשים ישראלים.

לאחרונה ניתן בבית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו (כב' השופטת הדס עובדיה) פסק דין הדוחה בקשה לאישור תובעה ייצוגית שהגישו משכירי דירות שעשו שימוש בפלטפורמת השכרת הדירות Airbnb, במסגרתה טענו בעלי הדירות שמדיניות הביטולים המקלה לכאורה של Airbnb בעקבות מגפת הקורונה פגעה בזכויותיהם החוזיות של משכירי הדירות במערכת היחסים החוזית שלהם אל מול השוכרים, כפי שמשתקפים בתנאי השימוש של פלטפורמת Airbnb.

בפסק דין ארוך דחה בית המשפט המחוזי את בקשת האישור וקבע כי בנסיבות העניין, אין להחיל את הדין הישראלי על מערכת היחסים שבין Airbnb לבין המשכירים, אלא יש לקבל את תניית ברירת הדין שנקבעה בהסכם ההתקשרות בין Airbnb למשתמשיה, על פיה הדין שיחול יהיה הדין האירי. בנסיבות אלו, ומשלא הוגשו חוות דעת להוכחת הדין האירי, דחה בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו את בקשת האישור.

במסגרת פסק הדין אבחן בית המשפט את ההלכה שקבע בית המשפט העליון ברע"א 6996/22 Agoda Company Pte. Ltd נ' צביה (נבו 27.5.2024, להלן: "**עניין אגודה**"), וקבע כי כאשר עסקין בעילות תביעה חוזיות, להבדיל מנזיקות, אין להחיל באופן אוטומטי במקרה של אתר שפונה ללקוחות בישראל את הדין הישראלי, ותניית ברירת דין הקובעת שהדין הישראלי לא יחול, לא בהכרח תיפסל. עוד קבע בית המשפט כי גם אם הייתה מוקמת חזקת קיפוח בכל מקרה בו קיימת תניית ברירת דין זר בהסכם אחיד שבין פלטפורמה גלובלית זרה לצרכן או משתמש ישראלי, כפי שהושמע באחת העמדות בעניין אגודה, הרי שזו ניתנת לסתירה ונסתרה בנסיבות העניין.

בהקשר זה, ציין בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו כי הוא סבור שההלכות בדין הישראלי ביחס לכיבוד תניות ברירת דין זרות או לחלופין אי כיבודן דרך קביעה כי מדובר בתניה מקפחת בחוזה אחיד עודן מצויות בהליכי התגבשות, ולפיכך ההחלטה האופרטיבית האם תניה כאמור מקפחת או לא צריכה להיבחן בכל מקרה ומקרה, בהתאם לנסיבותיו.

בנסיבות העניין הספציפי שעמד בפניו, הגיע בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו למסקנה שיש לכבד את תניית ברירת הדין הזר, ולקבוע, כאמור, שהדין האירי יחול בנסיבות העניין. בהגיעו לתוצאה זו, הסתמך בית המשפט על שורת פרמטרים המלמדים לשיטתו כי Airbnb לא התכוונה שהדין הישראלי יחול עליה, ובין היתר העובדה שפלטפורמת Airbnb לא התאגדה בישראל, אינה יושבת בישראל ולא מחזיקה נציגות בישראל או עובדים בישראל; על העובדה שפלטפורמת Airbnb אינה מתחזקת אתר אינטרנט בעל סיומת ישראלית (co.il); על כך שהתשלום בגין העסקה לא נסלק בישראל; על כך שנציגי השירות אינם ישראלים; על שפת ניסוח ההסכם; ועל כך שבמקרה זה, הצד "החלש"

במערכת היחסים החוזית שבין המשכירים לשוכרים הוא לרוב תייר זר, שלשיטת בית המשפט, ציפייתו הלגיטימית אינה דווקא הדין הישראלי יהיה זה שיחול עליו.

ניתן רק להניח בשלב זה כי הסוגייה עוד תגיע לפתחו של בית המשפט העליון. ככל שפסק הדין יעמוד במבחן זה, לדבר תהיה משמעות על האפשרות של תובעים ייצוגיים להגיש בקשות אישור כלפי חברות זרות המפעילות אתרי אינטרנט הפונים למשתמשים ישראלים, ולשיקולים של אותן חברות בבואן לקבל החלטות ביחס לפעילותן מול לקוחות בישראל.

יוער בהקשר זה כי לרוב הצרכנים הם צרכנים ישראליים ולא תיירים זרים, לכן קיימת מידה של אי צפיות בכל הנוגע להחלטות בתי המשפט במקרים בהם הצרכן ישראלי והפלטפורמה זרה.

אנו מזמינים אתכם לפנות אלינו לכל שאלה ו/או התייעצות בנושא.

אנשי קשר

ספיר הופטמן-רוס
עורכת דין

אסף הראל
שותף

תום אלקעי
שותף